

حاشیه‌های سفر رهبر معظم انقلاب به مناطق زلزله‌زده

ناگهان شعارهای هماهنگ جمعیت به «یازهرا (س)» تبدیل می‌شود. به هر حال آذری‌ها احترام ویژه‌ای برای سیدها قائل‌اند. شعار «یازهرا (س)» گره می‌خورد به صدای هق‌هق جمعیت

زلزله‌نشینان شمال‌غرب سرزمین من حاشیه‌های سفر رهبر معظم انقلاب به مناطق زلزله‌زده

همشهری‌آنلاین: ناگهان شعارهای هماهنگ جمعیت به «یازهرا (س)» تبدیل می‌شود. به هر حال آذری‌ها احترام ویژه‌ای برای سیدها قائل‌اند. شعار «یازهرا (س)» گره می‌خورد به صدای هق‌هق جمعیت. انگار داغ‌ها تازه شده. اولین باری است که توی جمعیت فقط یک عکس از آقا می‌بینم. وسائل خانه‌ها که همه زیر آوار مانده. نمی‌دانم او از کجا این عکس را آورده و این‌جور خالصانه ابراز ارادت می‌کند.

کمی مانده به غروب که یک نفر از دفتر نشر آثار زنگ می‌زند: «او ضایع وقت چطوره؟ شاید فردا بخوایم برمی‌سفر.» می‌پرسم چه برنامه‌ای؟ می‌گوید: معلوم نیست. کی؟ معلوم نیست. کجا؟ معلوم نیست. تا کی طول می‌کشد؟ معلوم نیست. می‌خواهم بپرسم فردا را روزه خواهیم بود یا نه که دیگر بی‌خيال می‌شوم.

قرارمان می‌شود برای بعد از افطار، کارهای فردا را به این و آن می‌سپارم، به خانواده می‌گویم کاری پیش آمده که حتماً باید تا فردا تمامش کنم و شاید تا سحر بزنگدم. بعد از نماز مغرب و عشاء، افطاری خورده و نخورده راه‌می‌افتم.

به دفتر که می‌رسم، باز هم کسی نمی‌گوید برنامه‌مان چیست، ولی از اوضاع و احوال بچه‌ها می‌توانم حساسیت برنامه را حدس بزنم هر کس مشغول کاری است و مرا که می‌بیند، می‌گوید: «پاشده‌ای با یک دفترچه و خودکار او مده‌ای؟ چرا لباس نیاورده‌ای؟!» کم‌کم مقصدمان معلوم می‌شود؛ تبریز، هرچند که تا زمان راه افتادن، باز هم کسی حرفی نمی‌زند. چند وقت پیش یکی از دوستان دعویت کرده بود که بعد از ماه رمضان به تبریز بروم، اما فکر نمی‌کردم اولین سفرم به تبریز، این‌گونه باشد.

... نزدیک ساعت 2 صبح است که می‌رسیم. خلبان چنان هواپیما را به زمین می‌کوبد که چرت همه‌مان پاره می‌شود. از فرودگاه تبریز که بیرون می‌آییم، اوضاع بحرانی شهر را کاملاً حس می‌کنیم. پارک‌ها، میدان‌ها و حاشیه‌ی خیابان‌ها پر است از چادرهای مسافرتی. راننده‌ی اتوبوس می‌گوید خودش هم چند شب است که با خانواده‌اش بیرون از خانه می‌خوابند. می‌گوید تازه داشت اوضاع شهر آرام می‌شد که امروز دوباره یک زلزله‌ی نسبتاً شدید آمد و مردم را دوباره به خیابان‌ها کشاند. از کمک‌های مردم تعریف می‌کند و این که خیلی سریع کارها را دست گرفتند و هر کس هرچه در توان داشته، به میدان آورده: «هر کی با هر وسیله‌ای که داره، کمک می‌بره؛ وانت، بیکان، ... یک نفر یک میلیون تومان آب معدنی خربد و برد مناطق زلزله‌زده. مردم توی خونه‌شون غذا درست می‌کنند و می‌برند روتاستها تا غذای گرم دستشویں بدن. تبریزی‌ها خیلی مردونگی کرده‌اند. راستی روزای اول هیچ خبری توی کشور نبود، اما بعد از چند روز یهو سروصدرا شروع شد. نمی‌دونی چرا؟ حتی روزهای اول نیروی انتظامی اجازه‌ی تردد ماشینا رو هم راحت نمی‌داد. خودم اون روزا با همین اتوبوس وسیله‌ی می‌بردم.» می‌پرسم: اگر جلوی سواری‌ها را نمی‌گرفتند، شما می‌توانستید با اتوبوس وسیله‌ی ببرید؟ یا کامیون‌ها می‌توانستند راحت به مناطق برسند؟ وسائل نقلیه‌ی سنگین راه‌سازی چطور؟ انگار بعد از چند روز، جواب یک دغدغه‌ی ذهنی‌اش را گرفته باشد. لبخندی روی صورتش می‌نشیند و می‌گوید: «پس واسه این بوده. راست می‌گی. جاده این‌جا باریکه و ترافیک می‌شد. توی بم هم همین مشکل پیش اومده بود، چون همه می‌خواستن برم.»

متوجه می‌شوم که در ماجراهی زلزله‌ی بم هم حضور داشته. می‌پرسم: «او مشکلات امنیتی که می‌گفتند توی بم ایجاد شده، این‌جا هم پیش اومد؟» می‌گوید نه، این‌جا همه‌چیز مرتب بوده. می‌خواهم بگویم یکی از علت‌هایی که روزهای اول هیچ سروصدایی درباره‌ی حادثه نشد، پیشگیری از همین مشکلات بوده، ولی می‌ترسم ناراحت شود، اما خیالم راحت می‌شود که پیشگیری‌های نیروی انتظامی جواب داده.

حالا نوبت او می‌شود که سؤال کند: «شما از کجا اومده‌اید؟» برق از چشمم می‌پردازد. من که هیچ، همه سرنشینان جلوی اتوبوس که سرشان را تکیه داده بودند که بخوابند، ناگهان صاف می‌نشینند و نگاه می‌کنند که من چه جوابی می‌دهم. چون می‌دانم ضبط توی دستم را دیده، خیلی راحت می‌گویم: «من خبرنگارم. اومدم از اوضاع منطقه گزارش بگیرم و همزمان به

این فکر می‌کنم که اگر پرسید خبرنگار کجا، چه جوابی بدهم که دروغ نباشد. آرامش به میان سرنشینان برمی‌گردد. راننده اتوبوس اما دوباره این آرامش وقت را به هم می‌زند: *«بقیه از کجا او مدهن؟*؛ احتمال می‌دهم *«اونا هم از همین جور جها او مدهن.* بعضی خبرنگاران و می‌خوان گزارش بگیرن. *«یک نفر از چند ردیف عقبتر به دادم می‌رسد: «از صدا و سیما.*؛ من هم یادم می‌افتد که چند نفر از صدا و سیما هستند. با تأکید می‌گوییم: *«آره، از صداوسیما و این جور جها«*؛ بعد هم قبل از این که راننده دوباره سؤالی پرسد، بحث را عوض می‌کنم.

خوشبختانه با این که اولین باری است که به تبریز می‌آیم، اندک اطلاعاتی درباره *«شهر اولین‌ها* دارم. بحثمان با راننده می‌رود به سمت اسم محله‌ها و بازار تبریز و اولین آتشنشانی کشور و ... آرامش همراهان را که می‌بینم، حدس می‌زنم همه‌شان دارند توی دلشان به من آفرین می‌گویند.

به محل اسکان می‌رسیم. همه روی صندلی‌ها و لو می‌شوند تا اتاق‌ها هماهنگ شود، اما مسئول محل اسکان گیر داده که تا وقتی همه‌ی افراد مشخصاتشان را کامل نگویند، من اتاق نمی‌دهم. با چندین جا تماس تلفنی می‌گیرند تا بالاخره مسئول مربوطه راضی می‌شود به ما میهمانان غریبه و ناشناس و ناخوانده‌اش اتاق بدهد. ساعت از ۳ گذشته که در اتاقمان می‌خوابیم.

... ساعت نه‌ونیم صبح راه‌می‌افتیم به سوی مناطق زلزله‌زده. از وانت مخصوص خبرنگاران خبری نیست. یک *«پیک‌آپ*، مخصوص یگان ویژه را به تیم خبری می‌دهند؛ یکی از همان ماشین‌های مشکی‌رنگ نیروی انتظامی. بالاخره قسمت ما هم شد که سوار چنین ماشینی بشویم.

چادرهای کنار خیابان‌های تبریز کمک در حال جمع شدن است. وارد جاده اهر و ورزقان که می‌شویم، هم حرف‌های راننده اتوبوس دیشبی برایم ثابت می‌شود و هم حرف‌های خودم! جاده‌ی نسبتاً باریک، پر است از ماشین‌های شخصی که دارند وسائل اولیه‌ی زندگی را به محل‌های آسیب‌دیده می‌برند. بسته‌های آب و نان و گونه‌های پتو و لباس به‌وضوح قابل تشخیص است. همین الان هم جاده کشش این همه اتومبیل را ندارد، چه برسد به روزهای اولی و اوج بحران. از حق نباید گذشت که اگر همین جاده‌ی باریک و پریج و خم، اما سالم و تمیز نبود، قطعاً در امدادرسانی سریع نیروهای امدادی مشکلات جدی پیش می‌آمد؛ هرچند که بعد از سروسامان گرفتن بحران، احتمالاً باید دوباره جاده را آسفالت کنند، چون بعید می‌دانم این جاده تا امروز این همه کامیون و نیسان پر از امدادهای دولتی و مردمی را به خود دیده باشد. کلی تأسف می‌خورم که چنین جاده‌ی زیبایی را باید در این شرایط ببینم. زیبایی و طراوت باغ‌ها و جالیزهای اطراف این جاده‌ی کوهستانی با تلخی پیراهن مشکی افراد درون اتومبیل‌ها از یاد می‌رود.

ساعت ۱۰ صبح است و ما به سرعت در حال حرکت به سمت روستاهای زلزله‌زده هستیم. تیپ ماشینمان، توجه مأموران یک خودروی نیروی انتظامی را جلب می‌کند. چند بار علامت می‌دهند، اما راننده‌ی ما اعتنا نمی‌کند. بالاخره طاقت نمی‌آورند و می‌بیچند جلوی ماشین ما. پیش از این که بخواهند چیزی از ما بپرسند، صدای همراهان ما بلند می‌شود: *«برادر وقت ما رو نگیر«* پلیس می‌پرسد شما از کجا بید؟ یک نفر می‌گوید: *«فرمانداری*؛ *«دیگری می‌گوید: «استانداری*؛ یکی دیگر داد می‌زند: *«مگه ماشین رو نمی‌بینی؟*؛ خلاصه افسر پلیس که اوضاع را می‌بیند، ظاهرًا بی‌خیالمان می‌شود، اما پشت سرمان راه‌می‌افتد و مدام با بی‌سیم صحبت می‌کند. نهایتاً هم متوجه می‌شود که این ماشین *«هماهنگ* است، اما با کجا؟ خدا می‌داند.

هنوز هیچ‌کدام از مسئولین شهر از ماجراهی سفر خبر ندارند. به اولین روستای زلزله‌زده که می‌رسیم، توقف می‌کنیم. ماشین پلیس هم کنارمان می‌ایستد و افسر پیاده می‌شود و از ما عذرخواهی می‌کند که جلویمان را گرفته. ماجرا با چند روبوسی خاتمه می‌یابد.

به تدریج روستاهای زلزله‌زده خودشان را نشان می‌دهند. بیشتر خانه‌ها کاملاً ویران است. مصالح اکثر ساختمان‌ها آجر و حتی خشت بوده با تیرهای چوبی. دیوار دامداری‌ها یا حیاط خانه‌ها را هم با بلوک‌های سیمانی درست کرده بودند که همه تخریب شده است. در نزدیکی هر خانه یا روستای آسیب‌دیده، چادرهای متعدد هلال احمر خودنامایی می‌کند؛ چادرهایی که برای اسکان اضطراری آسیب‌دیدگان بنا شده و اطراف آن پر است از لوازم اولیه‌ی زندگی. بطربی‌ها و گالنهای آب در کنار چادرها بیشتر از هرچیز دیگری خودنامایی می‌کند. تعداد افراد اطراف یا درون چادرها نشان می‌دهد که تا امروز امکانات اضطراری را به قدر کافی به مردم رسانده‌اند.

در نزدیکی *«سرند*؛ در کنار یک غذاخوری قدیمی و زیر سایه‌ی چند درخت توقف می‌کنیم تا آقا هم برسند. توقف یک ماشین یگان ویژه و یک ون در کنار جاده، توجه همه‌ی خودروها را به خودش جلب می‌کند. پس از مدتی ناچار می‌شویم محل را ترک کنیم و به جای دیگری برومیم. حالا باید منتظر بمانیم تا آقا هم بیایند.

... حدود ساعت ۱۱ است که خبر می‌رسد آقا دارند می‌آیند. کل تیم خبری با تجهیزات مختلف دوباره سوار ماشین یگان ویژه

می‌شویم. لاستیک‌های خودرو کاملاً می‌خوابد. جاده هم پرپیچ و خم و کوهستانی است. تقریباً هیچ‌کداممان امیدی نداریم که این خودرو بدون یک اتفاق جدی، امروز را به پایان برساند، ولی به هر حال چاره‌ای هم نیست. راه می‌افتیم و به اولین روستا می‌رسیم؛ روستای «کوچک

کوچک بزرگ‌ترین روستای منطقه است با حدود هزار نفر جمعیت. در زلزله حدود 20 کشته داشته و تقریباً تمام خانه‌هایش ویران شده؛ به جز یکی که وام نوسازی گرفته بودند و خانه‌هایشان را نوسازی کرده بودند. آوار روی دو پیکان سفیدرنگ بیشتر از هر چیز دیگری خود را نشان می‌دهد. پیرزنی را نشانمن می‌دهند و می‌گویند نوه‌اش زیر همین آوار مانده و جان داده. صورت پیرزن هم کاملاً کبود است. البته این را به سختی می‌توان از گوشه چادر رنگی‌اش تشخیص داد. حجاب کامل خانم‌ها، آن هم با چادرهای رنگی و در آن وضعیت بحران­zده قابل توجه است. می‌خواهیم با ساکنین صحبت کنیم، اما کمتر کسی از آنها می‌تواند فارسی حرف بزند. بچه‌های ترک‌زبان تیم هم که هرکدام کاری دارند و نمی‌توانند نقش مترجم را بر عهده بگیرند.

کم کم آفتاب تیز کوهستان زورش را به رخ ما می‌کشد. به سایه‌ی هر دیواری هم که می‌خواهیم پناه ببریم، یک نفر تذکر می‌دهد که: «مواطبه باش. ترک خورده. ممکنه بربزه.»؛ اکثر مردم روستا در میدان اصلی جمع شده‌اند؛ کنار مسجد روستا. نیمساعتی می‌شود که موضوع حضور آقا را به آن‌ها گفته‌اند. دو خانواده به خاطر همین موضوع، پس از مدت‌ها با هم آشتبان کرده‌اند. صدای شعار مردم از میدان روستا می‌آید، اما چند نفر هم ترجیح داده‌اند همان ابتدای روستا در انتظار رهبرشان بایستند. می‌گویند شاید رهبر به خاطر ما همین جا پیاده شوند.

بالاخره یک جوان تقریباً 25 ساله را پیدا می‌کنیم که تاحدی فارسی بلد است. می‌گوید خودش ساکن تبریز است. وقتی زلزله شده، از ترس به روستایشان آمد و دیده که اوضاع این‌جا بسیار بدتر از شهر است؛ دکلهای مخابراتی تخریب شده بوده و امکان ارتباط با شهر فراهم نبوده، برای همین اصلاً کسی از اوضاع این‌جا خبر نداشته. با این حال می‌گوید گروه‌های امداد‌رسانی حدود ساعت هشت شب به این‌جا رسیده بودند، یعنی تقریباً 3 ساعت بعد از زلزله.

ظاهرًا مشکلی به لحاظ امکانات اولیه ندارند. حتی سرویس بهداشتی و حمام هم برایشان ساخته‌اند. مردم بسیار قانع و صبوری هستند. با بحران هم تا حد زیادی کنار آمده‌اند، ولی به هر حال سرپناهشان خراب شده و این مشکل در کمتر از یک ماه دیگر و با سرد شدن هوا خودش را نشان خواهد داد. مشکل فعلی‌شان این است که جایی برای نگهداری دام‌هایشان ندارند. اکثر مردم منطقه دامدار هستند و گلهای متعدد گاو و گوسفند دارند. حالا طویله‌ها ویران شده و هر لحظه امکان حمله‌ی گرگ به دام‌هایشان وجود دارد. شاید همین مسأله را اگر حل کنند، کمک زیادی به بازگشت حال و هوای زندگی به روستا خواهد بود. (شب، هنگام بازگشت به تهران، در اخبار تلویزیون استانی می‌شنوم که کار احداث محدوده‌های نگهداری موقت دام در کنار روستاها را آغاز کرده‌اند.)

ساعت 12 است که خودرو رهبر انقلاب به ابتدای روستا می‌رسد. پیرمردی همان اول روستا از آقا می‌خواهد که سوار ماشین ایشان شود. بعد از سوارشدن هم درد و دلی با رهبر می‌کند و پیاده می‌شود. حدس روستایی‌ها درست از آب درمی‌آید. آقا همان ابتدای روستا پیاده می‌شوند. عده‌ای خودشان را به ایشان می‌رسانند و به زبان آذری عرض ارادت می‌کنند و عرض حال. بعد هم در آغوش آقا اشک می‌ریزند. مسیر سرپالایی تا میدان اصلی روستا را آقا پیاده می‌روند. ناگهان صدای شعار مردم از میدان بلند می‌شود:

«صلّی علی محمد / بوی خمینی آمد»؛
«آذربایجان اویاخ دی / انقلاب دایاخ دی»؛ (آذربایجان بیدار است / حامی انقلاب است)
«آذربایجان جانباز / رهبرینْ تنْ آیرولماز»؛ (آذربایجان جانباز / از رهبر جدا نمی‌شود)

ناگهان شعارهای هماهنگ جمعیت به «بازهرا (س)»؛ تبدیل می‌شود. به هر حال آذری‌ها احترام ویژه‌ای برای سیدها قائل‌اند. شعار «بازهرا (س)»؛ گره می‌خورد به صدای حق‌حق جمعیت. انگار داغ‌ها تازه شده. اولین باری است که توی جمعیت فقط یک عکس از آقا می‌بینم. وسایل خانه‌ها که همه زیر آوار مانده. نمی‌دانم او از کجا این عکس را آورده و این جور خالصانه ابراز ارادت می‌کند.

توی شلوغی، دنبال جای مناسبی برای استقرار می‌گردم که صدای آشناهی توی بلندگو می‌پیچد: «خودم نگه‌می‌دارم.»؛ جایگاه را نگاه می‌کنم. رهبر را می‌بینم که با دست چپ پایه‌ی میکروفون را نگه‌داشته­شند تا نیفتند و صحبت را آغاز می‌کنند: «سلام اولsson سبزه قارداشلار، باجیلار، عزیز جوانلار»؛ صدای گریه‌ی مردم بلند می‌شود. رهبر انقلاب می‌گویند برای دو کار آمده‌اند؛ یکی عرض تسلیت و ابراز همدردی و دیگری سرکشی از وضعیت امداد‌رسانی. بعد هم به اهالی توصیه می‌کنند که با صبر و استقامت و تلاش‌شان، از همین حادثه «سکوی پرش»؛ بسازند. از مردم هم می‌خواهند که به کمک مسئولین بیایند برای رفع این مشکل.

آقا صحبت‌های کوتاهشان را تمام می‌کنند و می‌خواهند بروند که جمعیت مانع می‌شود. مدت زیادی طول می‌کشد تا خودرو آقا

دوباره به جاده برسد. جوان‌ها مسیر زیادی را به دنبال ماشین می‌دوند. به جاده‌ی اصلی که می‌رسیم، تازه به صف ماشین‌هایی برمی‌خوریم که از ماجرا مطلع شده‌اند و می‌خواهند در کنار خودروی حامل رهبر انقلاب حرکت کنند. مقصد بعدی روستای »با جه بآج#171؛ است.

روستای باجهباج بر خلاف روستای قبلی در دره واقع است و از کنار جاده فقط ویرانه‌های آن پیدا است. ساکنین روستا در چادرهای هلال احمر که در کنار جاده بربا شده اسکان یافته‌اند. توقف چند ماشین دولتی توجه چادرنشینان را به خود جلب می‌کند، اما چهره‌های آنها وقتی دیدنی می‌شود که می‌بینند از داخل یکی از همین ماشین‌ها آقا پیاده می‌شوند. برای درک بقیه‌ی ماجرا لازم نیست زیاد هم آذربایجانی باشی. خانمی از دور می‌گوید #171;سنه قربان» و دیگری به فرزندش می‌گوید:&171;گت آقا یه باخ» (برو آقا را بین) اما این رؤیای شیرین چند دقیقه پیشتر دوام نمی‌یابد، زیرا آقا می‌خواهدن به چند روستای دیگر هم سریزند.

کاروان خودروهای مردم که پشت سر آقا راه افتاده­اند مدام بزرگتر می‌شود. خبر ماجرا در همین چند دقیقه بین مردم پیچیده و هرکسی که اتومبیلی داشته، خودش را به محل رسانده. اکثر روستاها با جاده‌ی اصلی فاصله دارند و همین موضوع زمان امدادرسانی را طولانی کرده بوده. روستای بعدی زغن‌آباد است. این روستا هم تقریباً تخریب شده و اهالی آن در چادرهای هلال احمر اسکان یافته‌اند. مسجد روستا هم همینجا است. کانکس‌های سرویس بهداشتی را هم در همان نزدیکی بنا کرده‌اند. آب لوله‌کشی به محل چادرها رسیده، اما از آن فقط برای شستشو استفاده می‌کنند. بطربهای آبمعدنی و گالنهای آب در کنار همه‌ی چادرها فراوان است. در کنار هر چادر هم یک خودرو پارک کرده‌اند که یا برای ساکنین آن چادر است یا برای اقوام نزدیکشان که برای سرزدن و دیدار آمده‌اند.

توقف در این روستا هم کوتاه است. وقتی می‌خواهیم به جاده‌ی اصلی برگردیم، به یک مشکل جدید برمی‌خوریم؛ مردم با خودروهای خود مسیر را پر کرده‌اند و راه را بسته‌اند. با بوق‌های ممتد و کمک نیروهای انتظامی مسیر باز می‌شود و ما به روستای شیخ ملو^{۱۷۱}؛ می‌رویم، اما همراه مردمی^{»}؛ ولن ماجرا نیست. به تدریج بچه‌های بسیج هم به این جمع می‌پیوندند. امکانات آن‌ها بهتر است؛ سوار توبوتا هستند و می‌توانند خودشان را^{»}؛ قاطی ماجرا^{»}؛ کنند و از سد نیروی انتظامی عبور کنند.

در راه دوباره از کنار چند روستای کوچک عبور می‌کنیم، اما دیگر انگار همه منتظر رهبرشان هستند. خبر در منطقه پیچیده است. مردم چادرها را رها کرده‌اند و کنار جاده در انتظارند. چادر #171؛ پلیس سیار&raqquo؛ نیز در کنار همه‌ی کمپ‌های اسکان اضطراری بربا است و پلیس هم همراه نیروهای امدادی هلال احمر و گروههای متعدد بسیجی در حال خدمت رسانی به مردم هستند.

ایستگاه پایانی، روستای ۱۷۱؛ اونگ»؛ است که فاصله‌ی زیادی با روستاهای قبلی دارد. این روستا در کنار دریاچه‌ی زیبای سد ۱۷۱؛ ستارخان» واقع است. ساعت حدود ۲ بعد از ظهر به اونگ می‌رسیم؛ چند دقیقه پیش از رهبر. توقف خودروهای متعدد مجبورمان می‌کند که پیاده شویم و مسیر سربالایی را تا محل تجمع مردم بدویم. کل مسیر خاکی است و تقریباً تا مج پا در خاک فرومی‌ریم. صدای شعارها مسیر را نشانمن می‌دهد. روستا حدود ۴۰۰ نفر جمعیت داشته و جمعیت زیادی دور آقا را گرفته‌اند.

آقا روی وانت می‌ایستند و میکروفون بی‌سیم را در دست می‌گیرند. از تعداد کشته‌ها و اوضاع روستا می‌پرسند و مردم جواب می‌دهند. یک نفر می‌گوید: ۱۷۱؛ اماکنات خوبه، اما مدیریت ضعیفه؛ به یه عده امکانات زیبادی می‌رسه و به یه عده چیزی نمی‌رسه. خودم را به کارаш می‌رسانم تا صدایش را ضبط کنم. او دارد این حرف‌ها را می‌زند که یکی دیگر از اهالی به‌آرامی در گوشش می‌گوید: ۱۷۱؛ دانیش‌ما. دانیش‌ما؛ ترکی بلد نیستم، اما از لحن صحبتش می‌فهمم که به رفیقش می‌گوید بی‌خيال موضوع شود. فکر کنم منظورش این است که چنین موضوعی در حدی نیست که به رهبر بگویی و خاطرšان را آزرده کنی، اما او بی‌خیال نمی‌شود. در آخر، خود مرد شروع به صحبت می‌کند: ۱۷۱؛ اماکنات زیاد است، اما به هر حال حجم حادثه بزرگ بوده و مقداری کمبود در کمکرسانی وجود دارد. آقا حرف‌ها را کامل می‌شنوند و همان‌جا به فرماندار تذکر می‌دهند که این مشکل را رفع کند. بعد هم از مردم و به خصوص ۱۷۱؛ جوان‌ها می‌خواهند که خودشان وارد میدان شوند و ویرانی‌ها را آباد کنند.

این بازدید هم تمام می‌شود. سریع برمی‌گردیم که سوار ماشین شویم. پای یکی از خبرنگاران به سنگی در زیر خاک‌ها گیر می‌کند و با دوربین‌هایش نقش زمین می‌شود. در هنگام افتادن، یکی از مسئولین را هم با خودش همراه می‌کند. در کمتر از چند ثانیه، سرتاپای هردو کاملاً سفید می‌شود. بلندش می‌کنیم و سوار همان خوروی قبلی می‌شویم تا به تبریز برگردیم. بعضی از مردم تازه متوجه حضور رهبر انقلاب در روزتاشان شده‌اند، اما دیگر دیر شده.

در مسیر بازگشت دوباره یک الگانس پلیس به ما حساس می‌شود. مسیری طولانی را پشت سر ما می‌آید، اما قبیل این که جلوی ما را بگیرد، انگار با بی‌سیم مشخصات ما را کنترل می‌کند. متوجه ماجرا که می‌شود، از ما سبقت می‌گیرد و آذیزش را روشن می‌کند تا راه را بایمان باندازد.

حدود ساعت 4 بعد از ظهر به استانداری می‌رسیم. سریع نمازمان را می‌خوانیم. رهبر انقلاب هم با مسئولان استان دیدار دارند. جلسه کمتر از یک ساعت طول می‌کشد. چهره‌ی مسئولانی که از جلسه بیرون می‌آیند، واقعاً دیدنی است. انگار همه سر حال هستند از این که توانسته‌اند پیش رهبرشان سر بلند شوند؛ هم خودشان و هم مردم استانشان. توصیه‌های جدید را گرفته‌اند و با انرژی می‌روند که این توصیه‌ها را عملی کنند.

منبع: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)